

2515

No.

~~41~~

5290

~~2215~~

1931

MINISTERUL CULTELOR ȘI INSTRUȚIUNII PUBLICE

COMISIUNEA MONUMENTELOR ISTORICE

Biserica

~~Com. Olina~~

Bis. Com Olina - Bis. Sf. Gheorghe

Jud.

Constanța

1921-1932

CHESTIONAR PRIVITOR LA MONUMENTELE ISTORICE

D.M.I.
ARHIVA
MONUMENTE ISTORICE
NR. FILA 1

(Acest chestionar se va completa și înainta cu adresă oficială pe numele: D-lui Președinte al Comisiunii Monumentelor Istorice, Administrația Casei Bisericii, în interval de două săptămâni dela ziua primirii lui).

Județul

Comuna

Cătunul

Constanța
Oltenița

1) Felul monumentului.

Numele și hramul.

Mănăstire

Schit

Biserică parohială

Biserici filiale

Cu hramul Sf. Gheorghe

(Pentru fiecare biserică filială se va face chestionar aparte)

2) E de zid sau de lemn? E dreptunghiulară sau cu sănuri?

Făcută din zid de piatră în formă dreptunghiulară

3) Care e anul de fondare și numele ctitorilor? (Se va da numele ctitorilor de pe pisanie pomelnice și portrete ctitorești).

În timpul domniei turcești

4) Ce inscripții de fondare, săpate în piatră și lemn, sau zugrăvite sunt? (pe cât se pot descifra).

Nu are.

5) Ce clădiri sau ziduri sunt pe lângă biserică și ce vechime au?

Nici una.

6) Are biserica pridvor cu stâlpi înflorați și chenare împodobite la uși și ferestre?

Nu.

7) Are pietre de morminte vechi? Ce inscripții au? (pe cât se poate citi).

Nu.

8) Zugrăvelile sunt vechi sau noi? Pe dinafara bisericii sunt zugrăveli?

Zugrăveli noi.
Pe din afara nu sunt zugrăveli.

9) Tâmpla e de zid sau de lemn? Ce vechime are? E frumos împodobită?

de lemn. —

10) Câte strane vechi și sfeșnice de lemn sculptate sunt?

Strane sculptate nu sunt. —

11) Inventariul icoanelor vechi de la tâmplă și din biserică, chiar a celor scoase din uz, cu arătarea inscripțiilor ce au, și numele sfinților ce reprezintă.

12) Inventarul candelelor, cădelnițelor, discurilor, ripidelor, chivoturilor, crucilor de lemn ferecate, pastalelor, potirelor, și al întregii argintării vechi, precum și al candelabrelor vechi, (indicându-se inscripțiile ce au pe cât se pot ceti).

13) Inventariul vestmintelor vechi, chiar a celor scoase din uz.

14) Ce pomelnice vechi, manuscripte sau documente sunt? (Inventarul lor).

Biserica fiind complet demontată
în timpul războiului tot ceea ce posedă azi
ca vechituri, icoane sfinți etc. sunt procurate
acum după război.

15) Inventarul cărților vechi de slujbă, cu arătarea titlurilor lor.

Cărți are număr
nu.

16) Ce clopote vechi sunt și ce inscripții au?

Are un singur clopot
donat de locuitorii
acestui sat, fără inscripție

17) Când s'a făcut ultima reparație mare a bisericii; s'a păstrat ce era vechi?

Reparație parțială
în 1920.

18) Ce legende istorice se povestesc despre acest sfânt locaș?

19) Ce lucruri istorice sunt prin prejur: palate domnești, case boierești, cule, case vechi țărănești, câmpuri de luptă, cruci de piatră mari (cu inscripția pe cât se poate descifra).

Nu sunt.

Semnătura Parohului (Superiorului),

Sigiliul Bisericii (Mănăstirii)

Ecaterina Georgescu

Oltimea Jind. Constante
bis. St. George de zidarii din jistrie
Cestranoul 1921 in carte date zidarii
Amosul C.B. 1909 carte anul 1863-1864.

Relevu arc.
Fotografie. —

ROMANIA

Administrația Județului Constanța

SERVICIUL TEHNIC AL DRUMURILOR ȘI CONȘTRUCȚIUNILOR

No. 9256

20. Aug. 1931

70. m. 3

Comisia Monumentelor Istorice
TEHNICUL: Nr. 611/29. VII.

DOMNUL MINISTRU

Motivat de adresa primăriei Comunei Oltina prin care

solicită repararea bisericii din acea comună, avem onoare a vă înainta în copie referatul Serviciului Tehnic No. 15979/931, prin care arată că această biserică pentru a putea fi reparată trebuie dăruită până la fundație. - Și cum această biserică este prima biserică creștină construită în Dobrogea. -

Vă rugăm să binevoiți a ne comunica dacă această biserică constituie un monument istoric și în acest caz ce dispozițiuni trebuiesc luate, întrucât prin reparația cerută vor dispărea toate picturile vechi din interiorul bisericii. -

P R E F E C T,

H. Constantin

Șeful Serviciului
Inginer,

29 Aug. 1931

St. arh. Balaș este în vizită la biserica și va referi existând planul fotografic și alte informații asupra monumentului și pe lângă aceasta însoțitoriu.

3 Martie 1932

St. arh. H. Balaș este în vizită și depune mai multe activități în serviciu. Este însoțitoriu de delegație dată în August 1931 și care s-a efectuat în Oct. 1931 și rămânând încă în superioritate cu raportul referent după atestarea lui și ca din aceasta neglijență și nu se poate da răspunsul unei adrese după blm. în fine

DOMNUL MINISTRU AL CULTELOR ȘI ARTELOR
Societatea Monumentelor Istorice

BUCUREȘTI

Copie după referatul Serviciului Tehnic al Județului Constanța
înreg. la No.15979/931.-

DOMNULE P R E F E C T,

La ordinul în rezoluție pus pe raportul primăriei comunei Oltina, avem onoare a vă aduce la cunoștință că pentru ca biserica din Oltina să fie reparată în stare de a se mai putea menține încă pentru un timp oarecare este nevoie de o reparație foarte mare.- Intrucât starea actuală a bisericii necesită pentru refacere dărâmarea până la fundație.-

Pe de altă parte această biserică după informațiile cari le deținem este prima biserică creștină rămasă din Dobrogea constituind astfel prin vechimea ei un monument.- De aceea avem onoare a propune ca înainte de a se proceda la reparația ei să ne adresăm Soc.Monumentelor Istorice și Episcopiei pentru a aviza dacă este cazul de a se repara actuala biserică sau să se construiască altă nouă actuala rămânând să fie păstrată ca monument istoric.-

Seful Serviciului

Inginer /ss/ Gh.Cochino,

12-4-931
REFERAT.

Comisiune cu referat

Direcției tehnice 24-11

Primind delegația No. 1007/1931 , de a face cercetări și referi asupra picturii bisericii din comuna Olțina , jud. Constanța, m'am transportat la fața locului , împreună cu domnul arhitectst Balș , Din cercetările făcute reese că această biserică nu pare a fi prea veche ; localnicii spun , că a fost construită pela 1850, dar n'a fost pictată niciodată pe pereți . Tâmpla cu icoane , a fost făcută la 1863; unele din icoane , au data această scrisă , dar nu prezintă interes artistic . Din punct de vedere pictural , biserica acesta nu prezintă nici un interes . Alte obiecte sau odoare de preț , nu posedă biserica , afară de câteva cărți de ritual vechi de oare care interes

Rap. nr 1007
la dl. arh. H. Balș.
M. B.

I. Mihail Pictur

96423/932

REFERAT.

Biserica din Oltina, jud. Constanta.

Cu două planuri și un deviz și trei fotografii.

D.M.I.
ARMIVA
MONUMENTE ISTORICE
PR. P.T.A.

Comisiunea Monumentelor Istorice

TEHNICUL: Nr. 109/31 Martie 1932

MINISTERUL INSTRUCTIUNII ȘI CULTELOR
COMISIUNEA MONUMENTELOR ISTORICE

Nr. 00428 * 11 MAR. 1932

REGISTRATURA

12-4-1932

Această biserică a fost clădită, după spusele locuitorilor, pe la 1854, adică încă dela dominația turcească.

Nu intră deci în categoria monumentelor istorice. Este

1 Aprilie 1932

totuși destul de interesantă și merită să fie conservată.

Sunt puse a se
aprobă devizul
a se. Înviat în
copie parohială
opu e aduna
banii necesari.

Clădită probabil de meșteri bulgari, după modele existente are un plan bazilical în trei navate din care cea principală mai largă este acoperită cu o boltă de scânduri iar cele laterale cu tavan drept. Pereții bisericii sunt de piatră (colțurile și cornișa din piatră de talie, restul din bolovani) iar stâlpii cari despart navatele între ele, sunt din lemn de stejar.

U. J. J. J.

P.S. Com. parohială re
fi. Desprins și înveș
lucrorile, ne se face
cunoscute prin a i
na de indicațiunile
și sfaturile necesare
n. g.

În alăturatul deviz sunt cuprinse lucrările necesare pentru reparația bisericii, care se ridică la suma de 380.000 lei (trei sute optzeci mii)

De oarece o biserică nouă, cât de modestă, nu se poate ridica în condițiuni satisfăcătoare cu această sumă, cred că s'ar putea sfătui enoriașii să strângă fondurile necesare pentru reparația și păstrarea actualei biserici.

Zidurile ne având fundație suficientă (0,75 m. adâncime) sunt aplecate în afară, au numeroase crăpături și fiind zidite cu mortar prost, numai pot prezenta vre-o garanție de soliditate chiar în cazul unei subzidiri complete. Ele trebuiesc dărămate și refăcute din nou. Pentru a evita însă dărămarea totală a bisericii, s'a menționat în deviz ca această operație să se facă treptat pe porțiuni mici pentru a putea menține acoperișul și stâlpii interiori ne atinși.

Cred că devizul
nu e destul
de lucrat
și ar trebui
să se facă
un deviz
mai mare

CIM

Comisiunea Monumentelor Istorice
Sedinta dela 12 Aprilie 1932

3 fotografii
la Biblioteca
30.5.1932
se aproba

Stâlpii vor trebui legați de pereții exteriori cu tiranți de fier, pentru a împiedea răsturnarea lor.

Lucrările menționate mai sus, dacă sunt executate cu multă băgare de seamă și cu toate precauțiile necesare, vor avea avantajul unei economii de cheltuială față de ridicarea unei noi biserici și va permite conservarea unui monument interesant prin dispoziția sa interioară destul de rară la noi în țară.

arhitect Stefan Balș

28 Martie 1932. —

Sunt de părere să se comunice parohiei că ar fi preferabil să lase paramentul exterior al bisericii aparent, rostuiind bolovanii cu mortar de var amestecat cu ciment, deoarece acest procedeu este mult mai durabil decât tencuiala și la biserici o înfățișare mai frumoasă și mai îngrijită.

În acest caz Nota de la articolul 4 nu se va mai executa, și se vor așeza blocurile de piatră de talie la fața zidului.

Nr. 423/24 mai 1932
Parohia bis. Otlinea
Com. Otlinea, jud. Constanta

În urma ocherei Prefecturii
jud. Constanta cu Nr. 9256/941,
avem onoare a vă înștiința alăturat
serv. în suma de lei 380.000 întocmit
de delegatul nostru pentru lucrările
necesare bisericii din Otlinea, în
urma cercetării la fața locului
bisericii.

Când parohia va dispune de suma
necesară lucrării, vom fi înștiințați
spe a da în discuțiunile n. sfaturile
necesare. Pres.

Nr. 423/24 mai 1932
Pres. jud. Constanta,
Ca urmare la ochera S. D. 9256/941,
avem onoare a vă înștiința că
în urma cercetării la fața locului
a bis. din Otlinea de delegatul nostru
arhitect St. Balș a. Victor I. Micăil
sa întocmit un serv. pentru lucrările
necesare în suma de lei 380.000, care
sa trimis parohiei respective pentru
a aduna suma necesară.

Înt. odată am rugat parohia a
ne înștiința când va odona suma
spe a. la indicatiunile n. sfaturile
necesare. Pres.

spine interiorul zidului.

No. curent	ARĂTAREA LUCRĂRILOR APROVIZIONĂRIILOR SAU PREDĂRIILOR	Părți asemănătoare	DIMENSIUNI			SUPRAFEȚE Cubi sau greutate			PREȚUL		
			Lun- gime	Lăr- gime	Înălțime sau grosime	Auxiliare	Parțiale	TOTALE	Unitar	Pe articol	TOTAL
	<i>Nota la art. 4.</i>										97.740.00
	<i>Report ...</i>										
1) 5	Blocurile de piatră de talie (cornișă, uși, ferestre, etc) care vor rămâne netencuite, vor fi așezate cu 2cm, în afara feței zidurilor. Incluziv schelăria și uneltele.	egal art. I				mc.	277.60	700			194.320.00
	Tencueli din nou exterioare și interioare cu mortar de var, gras și cu nisip aspru, bine drișcuit, dându-se jos tencuelile rămase la zidurile nedărmate.	(4X21.30)+(4X300)X430=418.00 2X12.00X500 120.00 2X150X200 6.00 12.00+200 200 14.00 2 mp. 558.00							60		33.480.00
	Pentru a se evita spoitul fațadei, se va pune coloarea voită în pasta de var (mortarul) aten- cuelilor. Cornișa de piatră, ca- drele de fereastră și uși și piatra de talie la colțurile bisericii vor rămâne netencuite.										
6.	Demontatul și așezatul la loc a ferestrelor existente, cuprins vopsitul de două ori în culoare de ulei și complectatul fieră- riei necesare.					buc.	6	100			600.00
7.	Desfăcutul unei uși care este zidită în peretele Sud, așeza- tul unei uși din nou de lemn de stejar cu toată fierăria nece- sară cuprins tocul, cuprins vop- situl de două ori în culoare de ulei.					mp.	1.80	3000			5.400.00
8.	Tiranți de fier de 0.01/ 0.003m prinși de stâlpi cu brățară și fixați în zidărie cu ancoră în timpul executării zidăriei. În cazul că se va constata că vre- unul din stâlpi necesită înlo- cuirea se va schimba cu altul din nou, păstrându-se întocmai for- ma actuală.					kg.	180	14			2.520.00
9.	Vopsitul dacă va fi nevoie, a tablei învelitoare în culoare de ulei dată de două ori.					mp.	322	50			16.100.00
	<i>De reportat ...</i>										350.160.00
											29.840.00
											380.000.00 lei

Adică trei sute opt zeci mii lei,

neprevăzute
Total

arch. Ștefan Balș

28/III - 32

No. curent	ARĂTAREA LUCRĂRILOR APROVIZIIONĂRILOR SAU PREDĂRILOR	Părți asemeni	DIMENSIUNI			SUPRAFEȚE Cubi sau greutate			PREȚUL			
			Lun- gime	Lăr- gime	Înălțime sau grosime	Auxiliare	Partiale	TOTALE	Unitar	Pe articol	TOTAL	
1	<u>Notă la art 5.</u> Articolul 5 nu se va executa dacă va fi posibil ca paramentul de bolovani să rămână aparent , rostuiindu-se cu mortar de var amestecat cu ciment. (1/3 ciment- la 2/3 var) Parament exterior la care se adaugă Parament interior care se va executa în condițiile și cu prețul indicat la art. 5.	Report ... Dacă nu se tencuiesc fațadele, art.5 art.5 se înlocuiește cu art.de mai jos , iar notă no.4, nu se mai aplică. ARHIVA DOCUMENTE ISTORICE SER. FILA 9	$(2 \times 21.30) + (2 \times 3.00) \times 4.30 = 208 \text{ mp}$ $2 \times 12.00 \times 5.00 = 60 \text{ ..}$ $2 \times 1.50 \times 2.00 = 6 \text{ ..}$ $\frac{12.00 + 2.00}{2} \times 2.00 = 14.00$ mp 288 a lei 120 34.560 mp 268 a lei 60 16.080 Total 50.640.00									
	ps. Deoarece o biserică nouă în condiții satisfăcătoare cu este destul de interesantă și mai bine ca parohia căruia va reparațiile arătate în obizul de mai sus. Sau lucrările prevăzute în obiz, creol că au fi preferabil să se înlocuiască art. 5 cu nota de la sfârșit, adică să nu se mai tencuiască peretii exteriori ai biserei, deoarece procedeul rostuirii lașanol piatră aparentă este mai durabil și o biserică o înfățișare mai frumoasă și mai îngrijită. (ss) Aub. Stefan Paul,											
	De reportat ...											

Biserica Oltena cafi dată din 1854
mai sunt bătrâni care și
amintesc zidirea

fără zugrăveli
terenită

ziduri de piatră bolovani,
colțurile de piatră tăiată
fatada idem,

pridvorul contemporan

salaj de piatră

stâlpi de lemn de stejar
(afară de părțile laterale)

toată fatada deasupra pridvorului

este făcută din cărămidă și poartă

zidul vechi era de piatră dar se aplecase
în afară.

Plan bazilical

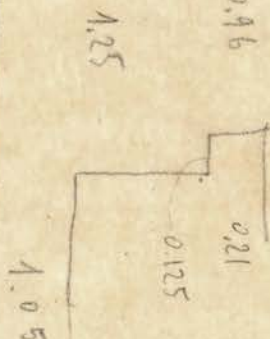
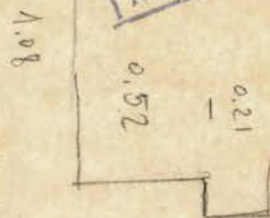
Bolta de lemn

bas-cotés în tavan drept

Toată biserica (ziduri și stâlpi) se
aplecă înspre Nord

Zidul Sud se apleacă și el în afară,

Subzidiri la cele 4 colțuri
la zidurile Nord și Sud

Bis. Sf. Elisavie - Buc.
de intrare

Bis. Oltena I

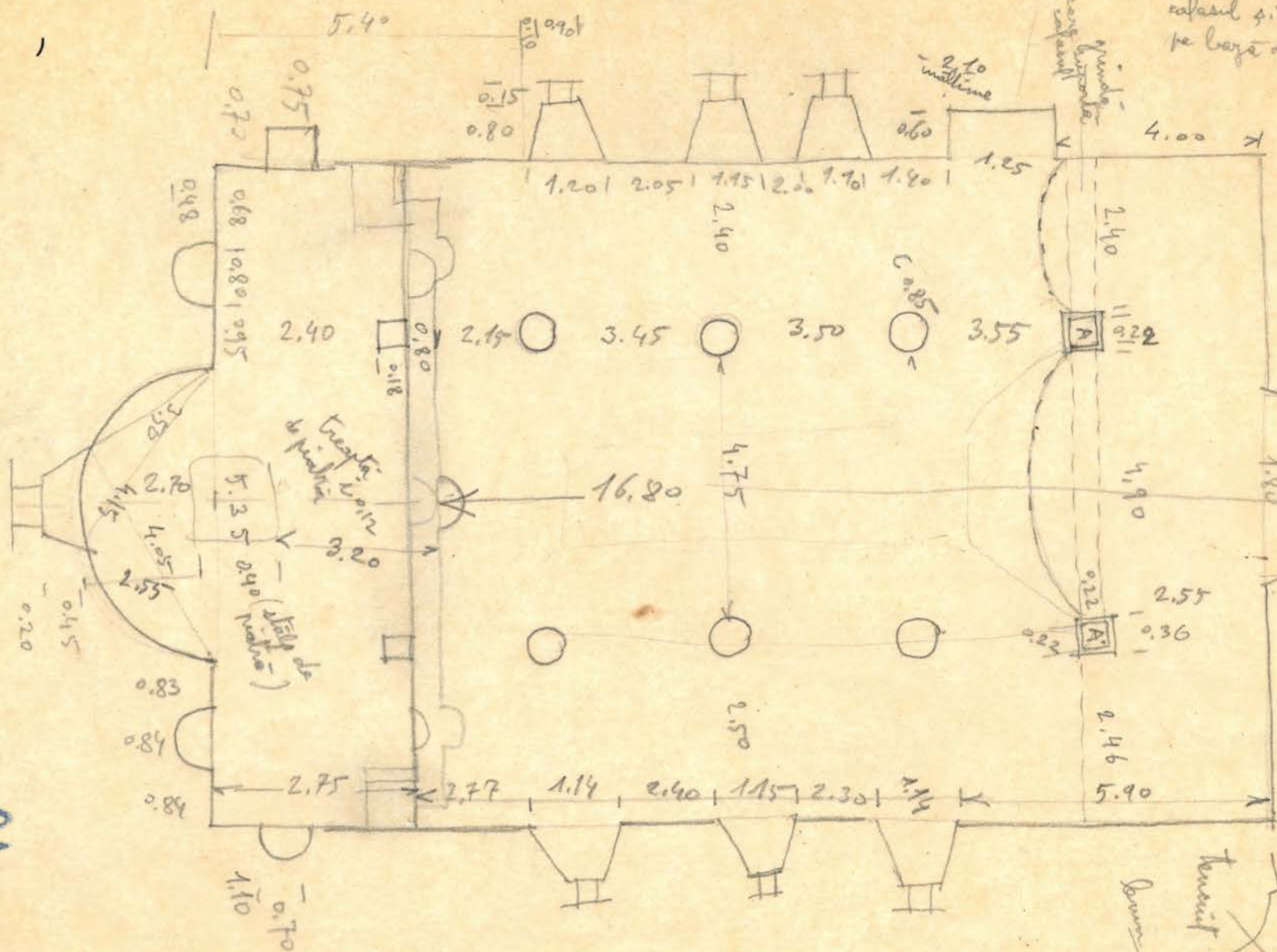
Sept. 932.

Ușă astupată (cu cadru de piatră)

A-A' stâlpi de stejar susținând
căpșorul și bolta (colțul) apăsate
pe baze de piatră

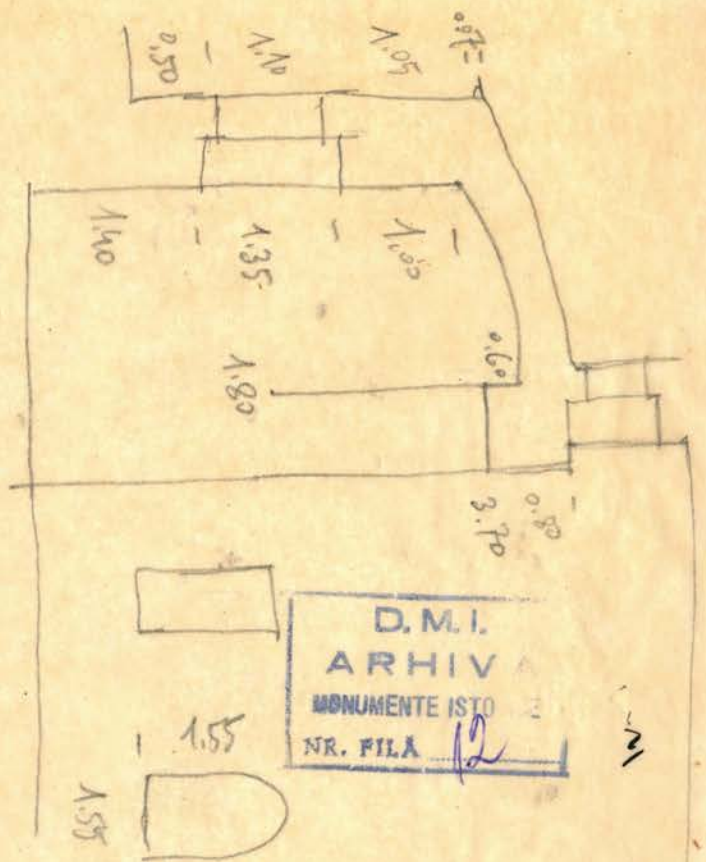
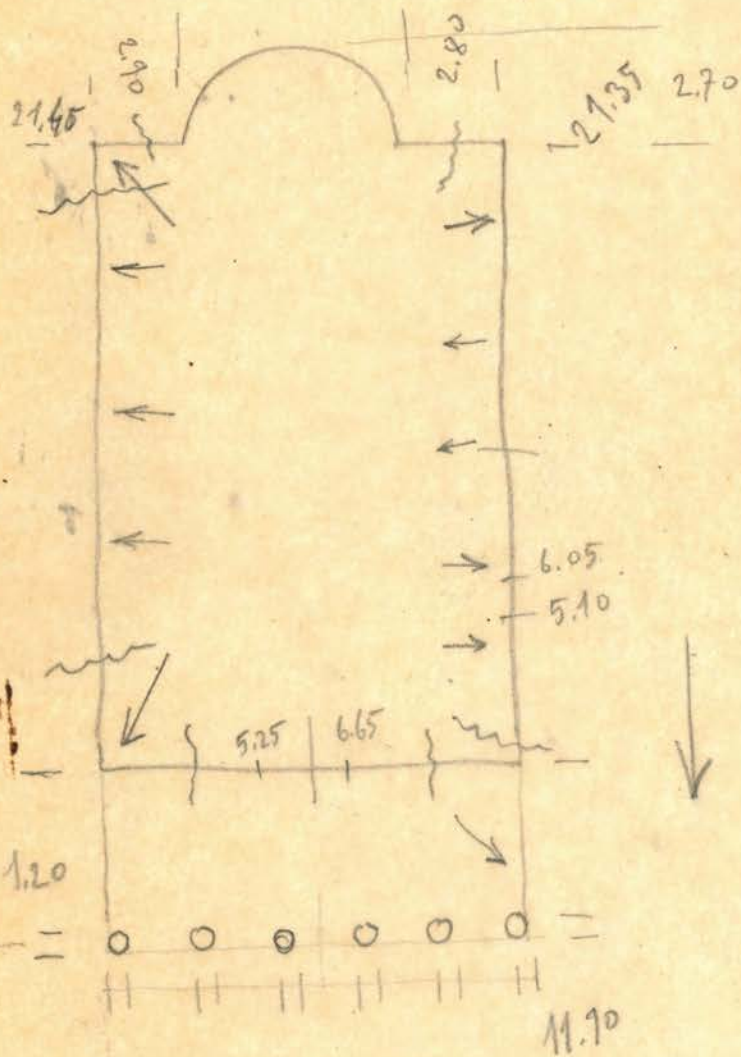

ARHIVĂ
DOCUMENTE
NR. FILA //

Plan de secundă

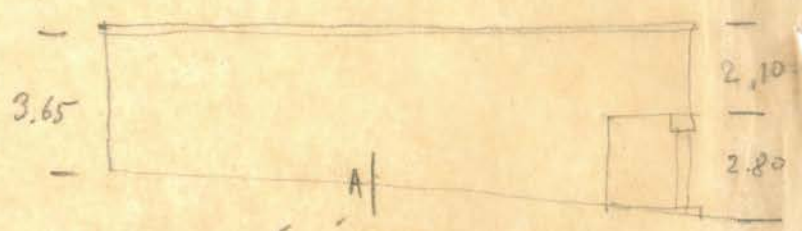
Olina II

Nu există soclu
 Fundația de piatră
 Terenul în pantă mare

Cornușă de piatră profilată.

fundația în
 punctul A este de 0.75

Olteana III